

NOTÍCIES DE L'ECONOMIA SOCIAL I COOPERATIVA · COMUNITAT VALENCIANA

EL IUDESCOOP ANALITZA LA SEUA TRAJECTÒRIA DE TRANSFERÈNCIA DE CONEIXEMENT EN LA 3A JORNADA COMMEMORATIVA DEL SEU 20 ANIVERSARI

En aquesta jornada va participar el president de CEPES i Social Economy Europe, Juan Antonio Pedreño, qui va mantindre una conversa amb la professora Gemma Fajardo

El IUDESCOOP s'ha distingit en la seua trajectòria per la seua activitat de transferència de coneixement sobre economia social, cooperativisme i tercer sector. Així es va posar de manifest este dijous, 21 de setembre, en la Facultat d'Economia de la Universitat de València (UV) en la tercera jornada commemorativa del 20 aniversari del IUDESCOOP, que compleix enguany com a referent en l'àmbit autonòmic, nacional i internacional en investigació i formació en economia social. En aquesta jornada va participar el president de CEPES i Social Economy Europe, Juan Antonio Pedreño, qui va mantindre una xarrada amb la professora Gemma Fajardo.

La jornada va ser inaugurada per la vicerectora d'Innovació i Transferència de la UV, Rosa Mª Donat; la directora de FEVECTA, Paloma Tarazona, i la direc-

tora del IUDESCOOP, María José Vañó. La vicerectora Donat va afirmar que la innovació i la transferència de coneixement és la raó de ser de la UV. És compromís ferm amb la universitat i forma part també dels principis constitutius del IUDESCOOP, del qual va enumerar alguns exemples d'esta transferència: l'elaboració de propostes legislatives, d'informes de qualitat d'àmbit internacional, o de plans de foment i desenvolupament de l'economia social.

De la mateixa manera, Paloma Tarazona va valorar el Màster oficial en Economia Social del IUDESCOOP, com un puntal fonamental per al reclutament de professionals per a les cooperatives. En este sentit va afirmar que el cooperativisme valencià és molt afortunat de poder comptar amb institucions com el IUDESCOOP.

OP, que els permet nodrir de nous professionals per al sector.

Per part seua, la directora del IUDESCOOP, María José Vañó, va destacar la vocació de servei públic dels membres de l'Institut, que es deuen a la societat i al teixit productiu.

Formació amb valors

La jornada commemorativa va incloure també una taula redona amb la participació de Rafael Chaves, catedràtic de la UV, membre del IUDESCOOP i president de la Comissió Científica de CIRIEC-Espanya; Jesús Olavarría, professor titular de la UV i membre del IUDESCOOP; Vicent Diego, president de FECOVI-Federació de Cooperatives d'Habitatges i Rehabilitació de la Comunitat Valenciana, i José Ignacio Martínez, excap de Registre de Cooperatives de la Generalitat Valenciana. Aquesta taula va ser moderada per Mª José Senent, professora de la Universitat Jaume I.

En la taula es va posar de manifest que la formació del IUDESCOOP va més enllà de la formació tècnica, ja que la mateixa porta incorporada sempre els valors de l'economia social. Es tracta també d'impulsar la innovació, però també de sensibilitzar, en una labor de co-construcció i aprenentatge mutu amb el sector cooperatiu i de l'economia social, amb el qual interactua permanentment. Entre els exemples es

van destacar els projectes amb FECOVI o el cooperativisme elèctric.

A continuació la jornada va incloure una conversa amb Juan Antonio Pedreño, president de CEPES i Social Economy Europe, que va ser presentat per Gemma Fajardo, professora que recentment s'ha reincorporat al seu lloc a la Universitat de València i el IUDESCOOP, després d'haver complit el seu mandat com a secretària autonòmica de Justícia de la Generalitat Valenciana.

Ampliant la visibilitat

Pedreño va aplaudir i va agrair l'enorme labor del IUDESCOOP i de CIRIEC-Espanya en la visibilitat de l'economia social, el principal eix del Pla d'Acció Europeu de l'Economia Social. Va recordar el moment tan transcendent que està vivint l'economia social a nivell global, amb l'aprovació d'una definició universal per part de l'ONU i amb les resolucions de la pròpia ONU, la OIT o l'OCDE, entre altres organismes.

En estes resolucions Espanya ha exercit un paper rellevant i s'ha distingit amb la seua pròpia Llei d'Economia Social o les successives Estratègies que s'han aprovat. No obstant això, Pedreño va lamentar que sovint aquestes Estratègies no es desenvolupen adequadament i no es doten tampoc del pressupost inicialment assignat o suficient.

ANDRÉS LLUCH FIGUERES, NOU DIRECTOR GENERAL DE TREBALL, COOPERATIVISME I SEGURETAT LABORAL DE LA GENERALITAT VALENCIANA

Andrés Lluch és el nou director general de Treball, Cooperativisme i Seguretat Laboral, que en l'organigrama del nou Govern de la Generalitat Valenciana està adscrit a la nova Conselleria d'Educació, Universitats i Ocupació, el titular de la qual és José Antonio Rovira. En la mateixa Conselleria ha sigut nomenat secretari autonòmic d'Ocupació Antonio Galvañ.

Andrés Lluch Figueres.

El Consell de la Generalitat Valenciana ha nomenat a Andrés Lluch Figueres nou director general de Treball, Cooperativisme i Seguretat Laboral de la Generalitat Valenciana, direcció general que passa a dependre en el nou organigrama del Consell, de la Conselleria d'Educació, Universitats i Ocupació de la Generalitat.

Fins al seu nomenament, Lluch exercia de Cap d'Àrea de Recursos Humans i personal a l'Ajuntament de Teulada, des de setembre de 2016. Amb formació acadèmica a la Universitat de València i la Universitat d'Alacant, Lluch posseeix diplomes en Direcció Pública per l'INAP i especialitats en RR.HH., entre altres. A més de l'Ajuntament de Teulada, anteriorment va tindre responsabilitats als ajuntaments de Benissa i Torrevella.

La nova Direcció General

La Direcció General de Treball, Cooperativisme i Seguretat Laboral exerceix les funcions establides en l'article 70 de la Llei 5/1983, de 30 de desembre, del Consell, i les altres previstes en l'ordenament jurídic en matèria de treball, conciliació laboral, inspecció de treball, seguretat laboral i relacions laborals, així com en matèria de cooperativisme i economia social.

Així mateix, establirà les directrius generals de la política creditícia en l'àmbit de les seues competències, promovent els instruments financers relacionats amb el cooperativisme i l'economia social, que a aquest efecte es constituïska en coordinació amb l'Institut Valencià de Finances.

Entre altres, Andrés Lluch exercirà les següents **competències**:

- Fomentar la cultura emprenedora, l'esperit empresarial i l'autoocupació. Elaborar propostes per al desenvolupament de polítiques públiques i programes de foment de l'emprenedoria.
- Dur a terme anàlisi d'experiències en el marc de la Unió Europea sobre programes de suport a l'emprenedoria.
- Fomentar la responsabilitat social empresarial.
- Impulsar i donar suport a mesures en favor de les dones emprenedores, joves i treballadors o treballadores afectades per expedients de regulació d'ocupació.
- Exercir les competències de la Generalitat en matèria d'assessorament, inscripció, fiscalització i, si és el cas, intervenció de societats cooperatives.
- Exercir les funcions registrals atribuïdes a l'Oficina Central del Registre de Cooperatives de la Comunitat Valenciana, així com les de coordinació de les oficines del registre, vigilància, formació, estadística i publicació també atribuïdes a este.
- Exercir les funcions en matèria de qualificació administrativa i registre de societats laborals.
- Gestionar en el seu àmbit funcional el seguiment i control de les mesures de foment de l'economia social.

LA CÀTEDRA D'INTEGRACIÓ EMPRESARIAL DE COOPERATIVES AGROALIMENTÀRIES VA CELEBRAR EL SEU SEGON WORKSHOP INTERNACIONAL SOBRE MODELS D'INTEGRACIÓ

Segons es va recordar en el Workshop, la dimensió és un element essencial per a la competitivitat de les cooperatives agroalimentàries en un mercat global, i incideix directament en la capacitat d'escometre processos clau per a la sostenibilitat d'una empresa com són la innovació, la diversificació i la internacionalització.

La Càtedra d'Integració Empresarial de Cooperatives Agroalimentàries (CATIECA), del CEGEA-Universitat Politècnica de València (UPV), va celebrar el passat 29 de setembre en la Facultat de ADE el seu segon workshop sobre Models i Experiències d'Integració Cooperativa. Més d'un centenar de persones van atendre el workshop, fonamentalment membres de consells rectors i directius de cooperatives, evidenciant el renovat interès que desperta esta temàtica entre les cooperatives agroalimentàries. El II Workshop CATIECA es va celebrar també amb la col·laboració de la Confederació de Cooperatives de la Comunitat Valenciana i la Conselleria d'Agricultura de la Generalitat Valenciana. Dirigeix la Càtedra CATIECA la professora Elena Meliá Martí.

En esta jornada es van presentar diverses experiències d'integració reeixides. La primera, a nivell internacional, va ser la cooperativa **VIP, cooperativa de segon grau italiana** que integra a 1.700 productors de fruites i hortalisses de Val Venosta, sent un referent i líder en pomes Bio. Precisament el 'Product Manager' de Pomes VIP, Fabio Zanesco, va presentar el cas d'esta cooperativa, que ha desenvolupat múltiples processos d'integració i compta amb una producció de 320.000 T de fruita.

També es van presentar dues experiències d'integració cooperativa a nivell estatal, que sota models diferents han consolidat grups d'èxit a la Regió de Múrcia i en la Comunitat Valenciana: la cooperativa de primer grau **Alimer**, resultat de la fusió de huit cooperatives de diferents subsectors en 2006, actualment la 8a cooperativa agroalimentària espanyola per volum de facturació, i la 6a per volum d'exportació; i **Green Fruits**, cooperativa valenciana de segon grau, nascuda en 2018 i socia de Anecoop.

El workshop va comptar també amb la participació d'Inmaculada Marco, nova directora general de la Indústria i Cadena Agroalimentària de la Generalitat Valenciana; Enrique Bellés, director de Cooperatives

Agroalimentàries de la Comunitat Valenciana; Salvador Coll, Vicerector d'Innovació i Transferència de la UPV; Juan Juliá, director del CEGEA, i la degana de la Facultat de ADE, Mª de la Mar Marín.

La dimensió, element essencial

Segons es va recordar en el Workshop, la dimensió és un element essencial per a la competitivitat de les cooperatives agroalimentàries en un mercat global, i incideix directament en la capacitat d'escometre processos clau per a la sostenibilitat d'una empresa com són la innovació, la diversificació i la internacionalització.

Per això, i més en un sector com l'agroalimentari, amb marges molt estrets, les cooperatives han de tractar d'aconseguir una dimensió mínima d'eficiència, que els permeta operar amb garanties d'èxit i proveir una adequada rendibilitat als seus socis. Les fórmules d'integració són diverses i resulta clau que consellers, directius i socis coneguen els avantatges i inconvenients de cadascuna d'elles, amb l'objectiu de seleccionar aquella que s'adapte millor a les seues circumstàncies.

EL COOPERATIVISME VALENCIÀ I LA FUNDACIÓ VICENTE FERRER CONSTRUIRAN EL PRIMER CENTRE COMUNITARI PER A ASSOCIACIONS EN SITUACIÓ DE VULNERABILITAT A L'ÍNDIA RURAL

La Confederació de Cooperatives de la Comunitat Valenciana (Concoval) i la Fundació Vicente Ferrer (FVF) han reafirmat el seu compromís amb l'associacionisme i la justícia social a través de la signatura d'un acord per a un projecte pioner: la construcció del primer centre comunitari per a associacions en situació de vulnerabilitat a l'Índia rural. Este centre, l'inici d'obres del qual es preveu per a finals d'any, té la voluntat de convertir-se en un espai segur en el qual enfortir vincles entre persones i associacions per a impulsar accions que permeten aconseguir la justícia social, la igualtat i la inclusió.

El llogaret de Bommanahal ha sigut triat com la ubicació d'este centre pilot, que aglutinarà les organitzacions de 31 pobles i unes 500 persones, encara que la voluntat és que prompte les més de 100.000 persones de la regió organitzades en associacions per a persones amb discapacitat o de suport a les dones puguin comptar amb espais semblants.

En esta ocasió, un total de 20 entitats cooperatives s'han unit a la iniciativa coordinada per Concoval: Anecoop, Impuls Cooperatiu, Caixa Popular, Martí Sorolla, Min Project, La Terreta Serveis Socials, MQR Ràdio, Covalser, Juan Comenius, Cooperativa Agrícola Ntra. Sra. de L'Oreto (Canso), Caixa Rural de l'Alcúdia,

Coviñas, Florida Centre de Formació, Coarval, Rural Sant Vicent Ferrer de Benaguasil, Coinfer, Caja Rural Central, la Unió de Cooperatives d'Ensenyament, i les federacions de cooperatives de Consumidors i Usuaris i Elèctriques de la Comunitat Valenciana.

La solidaritat de totes estes cooperatives, de diferents classes i grandàries, ha permés recaptar 43.500 euros, que s'invertiran en la construcció i l'equipament del centre comunitari.

Moncho Ferrer, director de programes Globals de la FVF, present en l'acte de signatura dels convenis, va assenyalar: "Aliances com esta ens demostra que moltes accions juntes poden transformar el món i ens sentim molt orgullosos de poder dur-les a terme de la mà de la Confederació de Cooperatives de la Comunitat Valenciana".

Pel seu costat, Emilio Sampedro, president de Concoval, va recordar que este és el tercer projecte col·lectiu que impulsen les cooperatives valencianes en col·laboració amb la Fundació Vicente Ferrer. I va subratllar: "les cooperatives sentim que la nostra responsabilitat com a empreses és transformar este món perquè siga un lloc millor en el qual viure, tant en el nostre entorn més immediat com a milers de quilòmetres".

AUGMENTA EL PERCENTATGE DE DONES SÒCIES DE COOPERATIVES AGROALIMENTÀRIES DE LA COMUNITAT VALENCIANA

I creix també la presència de joves menors de 40 anys en la base social de les cooperatives, i en els seus consells rectors, segons dos informes de la Federació de Cooperatives Agro-alimentàries de la Comunitat Valenciana, sobre la participació de dones, i de persones joves, en aquestes cooperatives.

Cooperatives Agro-alimentàries de la Comunitat Valenciana ha fet públics les dades de l'últim "Informe de participació de dones en les cooperatives agroalimentàries valencianes", elaborat amb dades facilitades per les seues entitats associades actualitzats al tancament de l'exercici 2021. Segons s'indica en l'informe, un total de 48.854 dones estan associades a cooperatives agroalimentàries valencianes, la qual cosa suposa un 28% del total de la base social.

Referent a l'ocupació, 8.629 dones treballen en les cooperatives agroalimentàries associades a la Federació valenciana. Això suposa un 43% del total de llocs de treball que ofereix el sector (19.922).

L'informe analitza també la participació de dones en els òrgans de gestió i decisió de les cooperatives, que segueix un línia ascendent durant els últims anys. Al tancament de l'exercici 2021, un total de 223 dones formaven part dels consells rectors de les 253 cooperatives associades a la Federació. Això suposa el 10% del total de persones integrants d'estos òrgans. També és destacable el creixement sostingut de la presència de dones en la direcció o gerència de cooperatives. L'última xifra és de 42 dones (un 17% del total), enfront de les 26 que ocupaven esta responsabilitat a la fi de 2016.

I creixent presència de joves

Cooperatives Agro-alimentàries de la Comunitat Valenciana ha actualitzat també l'informe de participació dels joves en les cooperatives agroalimentàries. Les seues dades indiquen que la base social de les 253 cooperatives associades a la Federació està composta per 29.331 persones menors de 40 anys, la qual cosa representa el 16,87% del total de la base social d'estes cooperatives, formada per 173.915 persones.

La participació en els consells rectors també és un dels elements que s'estudia en este Informe. Segons les dades recopilades, 156 persones menors de 40 anys formen part dels consells rectors de les 253 coo-

peratives associades. Això suposa un 6,64% del total, percentatge que creix lleugerament respecte als dos exercicis anteriors estudiats (5,9% en 2019 i 5,5% en 2020).

En total, 70 entitats tenen almenys a un 10% de persones joves en la composició dels seus consells, una xifra que creix respecte a les 62 cooperatives de l'informe anterior. Addicionalment, també ha crescut la xifra de joves que ostenten la presidència de cooperatives, passant de les 7 persones joves del tancament de l'exercici 2020 a les 11 de l'exercici 2021.

Valoració de Cooperatives Agro-alimentàries

Des de Cooperatives Agro-alimentàries es destaca que "l'evolució de tots els indicadors avaluats al llarg dels últims anys és positiva, si bé la participació actual de dones i joves en tots els àmbits del sector no respon plenament a la realitat dels canvis socials que s'estan produint al nostre país".

Davant esta circumstància, "és important continuar treballant en el foment de la incorporació de dones i de joves a la base social de les cooperatives agroalimentàries valencianes i en l'increment de la seua participació en la governança". Això s'aconsegueix "a través del convenciment col·lectiu de la importància dels avanços en esta matèria, de l'impuls coordinat del conjunt del sector i de les Administracions i de l'existència d'un marc normatiu adequat".

NAIX L'OBSERVATORI DE SOSTENIBILITAT DE ANECOOP

L'Observatori permetrà mesurar els impactes i avaluar les possibles millores que Anecoop i els seus socis poden implementar a partir de la quantificació de la repercussió social, econòmica i ambiental que tenen les seues accions. L'objectiu és generar els coneixements i innovacions que impulsen al sector agroalimentari cap a una major eficiència, competitivitat i capacitat de combatre el canvi climàtic.

El president de Anecoop, Alejandro Monzón, juntament amb la directora de Qualitat i Sostenibilitat de Anecoop, Mari Carmen Morales, i la directora de projectes de Kiwa R+D+i, Rosa Valenzuela, han presentat un projecte pioner en el sector, l'Observatori de Sostenibilitat de Anecoop, que baix el lema 'Medura, avalua, actua' té com a objectiu establir un marc de referència per a mesurar, de manera correcta i precisa, els impactes i millores que Anecoop i els seus socis poden tindre sobre la sostenibilitat del sistema agroalimentari, així com la quantificació i repercussió social, econòmica i ambiental que tenen les seues accions.

Segons s'informa des de Anecoop, el caràcter tecnològic i científic de l'Observatori permetrà obtindre nous indicadors de precisió aplicables en la indústria agroalimentària espanyola.

L'Observatori de Sostenibilitat millorarà tot el procés productiu (producció, manipulació i comercialització de fruites i hortalisses) en termes d'una major sostenibilitat en diferents zones d'Espanya en les quals Anecoop té centres de producció (Alacant, Almeria, Cadis, Castelló, Ciudad Real, Huelva, Lleida, Múrcia, Navarra, Segòvia, Sevilla, València i Valladolid). La metodologia del projecte permetrà prioritzar els sectors estratègics en els quals Anecoop vol implantar la qualitat a través de la sostenibilitat.

Com assenyalava el president de Anecoop, Alejandro Monzón, "volem ser més que un productor i comercialitzador de fruites i hortalisses, volem ser pioners en la implementació d'eines per a identificar, quantificar i mesurar criteris de sostenibilitat, així com establir una cultura de sostenibilitat empresarial a tots els ni-

vells. Per a Anecoop és important investigar en l'enfortiment del teixit socioeconòmic de les zones rurals, la millora de la seua competitivitat i el major creixement econòmic, actuant positivament sobre l'entorn".

La iniciativa se sustenta en tres pilars bàsics, com són l'estratègia a mitjà i llarg termini amb accions concretes, la recerca i desenvolupament d'eines especialitzades per a posar-les a la disposició dels seus socis, i la formació i especialització d'empreses associades per a capacitar-les en esta àrea.

En paraules de la directora de Qualitat i Sostenibilitat de Anecoop, Mª Carmen Morales, "el projecte proposa la creació d'una plataforma per a recopilar, analitzar i visualitzar dades, facilitant el monitoratge d'indicadors clau de la sostenibilitat. Però a més contempla un Campus que impartirà formació especialitzada per a capacitar i acreditar als equips tècnics de la cooperativa, i es realitzaran publicacions de referència i informes de traçabilitat a la disposició de les empreses sòcies".

Com ha assenyalat la directora de projectes de Kiwa R+D+i, Rosa Valenzuela, "en l'Observatori de Sostenibilitat de Anecoop la innovació serà una constant. No sols quant a la capacitat d'adaptació al canvi climàtic del sector, sinó també respecte al seu potencial per a mitigar-lo a través d'una agricultura sostenible, intel·ligent i competitiva".

També s'investigaran altres paràmetres de sostenibilitat, com la seua contribució a la reducció del desaprofitament alimentari, el seu paper en la descarbonització de l'economia o la implementació dels principis de l'economia circular".

CONSUM VA BATRE DURANT 2022 EL SEU RÈCORD DE FACTURACIÓ, FINS ALS 3.864 MILIONS D'EUROS, I D'Ocupació, AMB 19.337 TREBALLADORS

La cooperativa Consum, amb seu social a Silla (València), va presentar els seus resultats referents a l'exercici 2022, de nou uns resultats de rècord en un context tan difícil com l'actual. Així, segons les xifres aportades pel seu director general, Juan Luis Durich, en 2022 Consum va facturar 3.864,3 milions d'euros, un 14,4% més que l'exercici anterior. La cooperativa va incrementar un 11,7% el seu volum de vendes a superfície constant, un augment que supera en quasi dos punts percentuals a la mitjana del sector de la distribució, segons l'INE.

Els resultats es van situar en 57,7 milions d'euros, un 15% menys que en 2021, a causa de la reducció del marge net que ha aplicat la Cooperativa per a continuar els preus en un context d'elevada inflació; a l'increment en el ritme de creació d'ocupació (+6,9%) i a l'augment de les seues inversions durant l'any passat (+12,9%), tot això pese a l'increment sostingut dels costos en tota la cadena.

El total d'inversions va aconseguir els 168,4 milions d'euros, un 12,9% més respecte a 2021, destinades a l'obertura de 50 nous supermercats, -12 propis i 38 franquícies Charter-, a l'ampliació i reforma de 41 botigues i la digitalització de processos de totes les centrals logístiques, així com a processos d'innovació i digitalització.

Amb les noves obertures, la xarxa comercial de Consum compta amb 874 establiments, 477 propis i 403 Charter, situats a la Comunitat Valenciana, Catalunya, Castella-la Manxa, Múrcia, Andalusia i Aragó.

La Cooperativa manté el 6é lloc del rànquing nacional d'empreses de distribució per superfície, augmentant la seua quota fins al 4,5% del mercat nacional, mentre que la seua quota de mercat en la seua àrea d'influència se situa en el 13,3%.

Consum va crear 1.125 nous llocs de treball en 2022, fins a aconseguir una plantilla de 19.337 treballadors. El 96% de la plantilla gaudeix de la condició de soci, fix o en període de prova. Els socis treballadors es van repartir en 2022 un total de 72,9 milions d'euros, dels quals 46,3 milions corresponen al repartiment de resultats cooperatius entre els socis i 26,6 milions a primes per objectius.

A més, Consum estima que la seua activitat va generar unes 40.570 ocupacions indirectes, principalment, dins de la seua cadena de subministrament i en els seus contractistes de serveis (transport, manteniment, neteja, seguretat o servei a domicili).

Gràcies als successius Plans d'Igualtat, s'està propiciant la incorporació de més dones a llocs de responsabilitat. La Cooperativa va invertir 41 milions d'euros en conciliació, la qual cosa representa 2.122 euros per treballador. A més, va obtenir el certificat 'Top Employers' per desé any consecutiu, certificant-la com una de les millors empreses per a treballar a Espanya. En 2022, Consum va continuar creixent també en nombre de socis-clients, superant els 4,3 milions de persones (un 7,5% més), la qual cosa la consolida com la cooperativa amb més socis consumidors d'Espanya.

CINC JOVES COOPERATIVES SÓN RECONEGUDES EN ELS PREMIS 'LLAMP' DE FEVECTA PER LA SEUA INNOVACIÓ I APORTACIÓ DE VALOR

La Federació Valenciana d'Empreses Cooperatives de Treball Associat (FEVECTA) ha celebrat l'acte de lliurament de premis i tancament del Programa Llamp Cooperatiu, que ha desenvolupat al llarg de 2023 en el marc del Programa d'emprenedoria sostenible i acceleració empresarial de la Conselleria d'Innovació, Indústria, Comerç i Turisme, dirigit a impulsar l'emprenedoria valenciana cap al triple impacte: social, mediambiental i econòmic, i alinear-ho amb els Objectius del Desenvolupament Sostenible (ODS).

En conjunt, FEVECTA ha ofert durant 2023 a una vintena de cooperatives beneficiàries un ambiciós paquet de serveis d'assessorament avançat per a estimular i ajudar a consolidar les iniciatives, apuntalar la seua viabilitat i accelerar el seu creixement, millorant el valor afegit de les seues propostes. Estes empreses, dedicades a sectors molt diversos i situades a València, Castelló i Alacant, estan integrades per 70 persones sòcies treballadores, 52% dones i 48% homes, amb una mitjana d'edat de 36 anys.

Durant l'obertura de la jornada, el vicepresident primer de FEVECTA, Ramón Rodríguez, es va mostrar satisfet "en veure que la joventut s'acosta al cooperativisme i que ho fa des del compromís ferm amb els valors de la igualtat, la participació democràtica, el treball en equip, la sostenibilitat i aquells altres principis que fan del nostre model empresarial un paradigma que conjumina competitivitat i responsabilitat social".

Quant als projectes mentoritzats, per a Rodríguez es distingeixen per ser "innovadors, integrats per persones qualificades i alhora compromeses amb els reptes i les necessitats de la societat en la qual vivim".

L'acte va comptar també amb la presència de la subdirectora general d'Internacionalització, de la Conselleria d'Innovació, Indústria, Comerç i Turisme, Amparo Ferrer, qui va realitzar un balanç positiu del programa.

Del total de cooperatives mentoritzades per FEVECTA, 14 optaven als Premis 'LLamp Cooperatiu', cinc de les quals han resultat premiades: **Eclekte** (València), empresa de serveis energètics enfocada a aconseguir la transició energètica; **Nudo brands** (Alacant), cooperativa de disseny i branding de marques honestes; **Prismàtikas** (València), dedicada a la mediació cultural; **Sociocoop Al Detall** (València), d'investigació social i de mercat, i **Zaperoco** (Torrent), cooperativa de serveis per a digitalitzar el món rural.

El primer premi, dotat amb 6.000 euros ha sigut per a Eclekte Coop V, mentre que les quatre cooperatives restants han obtingut accèssits per valor de 2.500 euros cadascuna.

Eclekte Coop V es dedica a les instal·lacions d'autoconsum, al desenvolupament de comunitats energètiques i el disseny de solucions tècniques innovadores per a l'estalvi associat als subministraments energètics en la llar i el xicotet negoci.

SUSANA CAMARERO CONSIDERA PRIORITÀRIA UNA LLEI DEL TERCER SECTOR EN LA COMUNITAT VALENCIANA I CONVIDA A LES ENTITATS A COL·LABORAR EN LA SEUA REDACCIÓ

El Comité d'Entitats Representants de Persones amb Discapacitat de la Comunitat Valenciana (CERMI CV) ha celebrat una assemblea general extraordinària en presència de la vicepresidenta i consellera de Serveis Socials de la Comunitat Valenciana, Susana Camarero, i del Secretari autonòmic de Serveis Socials i Família, Ignacio Grande, per a fer-li saber de viva veu les necessitats del moviment valencià de la discapacitat, com són el Pla integral d'actuació i acció per a persones amb discapacitat a la Comunitat Valenciana 23-27 i la llei autonòmica del Tercer sector. Després d'escoltar les demandes, Camarero ha anunciat que el seu "compromís immediat és fer la Llei del Tercer Sector i la del voluntariat".

El president del CERMI CV, Luis Vañó, va ser l'encarregat de donar la benvinguda a Camarero i Grande "a esta trobada esperada", la qual "representa un pas considerable a la consecució d'un futur en què la inclusió, la igualtat i l'accessibilitat estiguen a l'abast de totes les persones amb discapacitat i les seues famílies de la Comunitat Valenciana". També va reconèixer el compromís de tots dos amb les carteres que ocupen, per la qual cosa va afirmar que "el moviment està desitjós de treballar conjuntament estratègies valuoses per a millor la qualitat de vida i inclusió de les persones amb discapacitat".

Per a tancar la seua intervenció va realitzar una sèrie de reclamacions pendents com la Llei d'accessibilitat universal, el Pla integral d'actuació i acció per a

persones amb discapacitat a la Comunitat Valenciana 23-27, la Llei d'atenció temprana o la Llei autonòmica del Tercer sector, entre altres.

Per part seua, Ignacio Grande va afirmar que per a avançar "cal crear vincles amb la societat" tenint com a base "la cultura de la cura" a través de la gratitud, el "acompanyament a les entitats i dotant d'eines" perquè "les persones aconseguisquen el seu projecte de vida".

Susana Camarero va tancar la trobada asseverant que en la seua pell té gravat el missatge del CERMI "res per a les persones amb discapacitat sense elles" pel que eixa és i serà la seua filosofia durant el seu càrrec perquè "les entitats arriben on l'Administració no". A més, va afegir que la seua gestió "no té color polític", es basa a construir sobre l'avançat en polítiques cap al col·lectiu de discapacitat i està enfocada en la persona". Finalment, va anunciar que el seu "compromís immediat és fer la Llei del Tercer Sector i la del Voluntariat de la Comunitat Valenciana", i que considera "prioritari el seu desenvolupament i tramitació amb la col·laboració imprescindible de les entitats d'acció social valencianes".

Camarero va traslladar també la seua intenció de traslladar el Pacte Estatal contra la Violència de Gènere a la Comunitat quant a la participació de les dones i xiquetes amb discapacitat. De la mateixa manera desitja materialitzar la creació de la Comissió de Discapacitat en les Corts Valencianes.

NOTÍCIES DE L'ECONOMIA SOCIAL I COOPERATIVA · ESPANYA

CIRIEC REALITZA AMB EURICSE UN INFORME ESTADÍSTIC SOBRE L'ECONOMIA SOCIAL A LA UE, FINANÇAT PER LA COMISSIÓ EUROPEA EN EL MARC DEL PLA D'ACCIÓ EUROPEU PER A L'ECONOMIA SOCIAL

L'objectiu principal és oferir estadístiques actualitzades sobre l'Economia Social i les seues famílies a la Unió Europea, amb dades fiables i precises, utilitzant una metodologia comuna en els 27 Estats membres de la UE.

Per CIRIEC participen en l'estudi Rafael Chaves en l'equip d'investigació central, José Luis Monzón com a assessor científic i Ángel Soler com a expert estadístic.

El CIRIEC, en col·laboració amb Euricse i Spatial Foresight, està duent a terme l'estudi 'Millora del coneixement socioeconòmic de l'ecosistema de l'Economia Social i de Proximitat - Lot 1: Avaluació comparativa del rendiment socioeconòmic de l'Economia Social de la UE'. L'estudi es realitza després de concurs públic convocat per l'Agència Executiva del Consell Europeu de la Innovació i de les PIME (EISMEA), organisme de

la Comissió Europea, i el marc del Pla d'Acció Europeu per a l'Economia Social.

CIRIEC-Internacional ha confiat una vegada més en CIRIEC-Espanya per a l'execució de l'estudi, amb el professor Rafael Chaves com a representant del CIRIEC en l'equip d'investigació central, i amb José Luis Monzón com a assessor científic. L'equip complet d'investigació el componen prop de 50 experts

dels Estats membres de la UE, entre ells el director del CIRIECSTAT, Àngel Soler, per Espanya, coordinats per Barbara Franchini i Giulia Galera (Euricse), Silke Haarich (Spatial Foresight) i Barbara Sak (CIRIEC-Internacional).

L'objectiu principal és oferir estadístiques actualitzades sobre l'Economia Social i les seues famílies -cooperatives, mutualitats, associacions, fundacions i altres empreses socials- a la Unió Europea, amb dades fiables i precises, utilitzant una metodologia comuna en els 27 Estats membres de la UE. A més, llançarà llum sobre diversos aspectes crucials, com la resposta de l'Economia Social davant la pandèmia de la COVID-19 i la contribució de l'Economia Social a sis ecosistemes industrials. L'estudi proporcionarà dades quantitatives i qualitatives d'alta qualitat, que contri-

buiran a l'elaboració de polítiques públiques en l'àmbit de l'Economia Social, i en el context de l'estratègia industrial europea, entre altres.

CIRIEC-Espanya té ja una llarga trajectòria de realització i participació en grans informes internacionals, entre ells per a les institucions de la Unió Europea, com l'elaboració del Manual de Comptes Satèl·lit de l'Economia Social (per encàrrec de la Comissió Europea), o els estudis realitzats sobre l'evolució de l'economia social de la UE per al Comité Econòmic i Social Europeu (CESE).

El projecte encara es troba en fase d'execució. Una vegada tots els països participants hagen comunicat al consorci la seua informació, s'espera que el nou informe que s'ha iniciat ara amb Euricse i Spatial Foresight publique els seus resultats a mitjan any que ve.

CIRIECSTAT S'ACTUALITZA I AMPLIA AMB 230 NOVES ESTADÍSTIQUES D'ECONOMIA SOCIAL

El Portal Estadístic de l'Economia Social CIRIECSTAT ha actualitzat i ampliat la seua informació amb 230 nous elements, que en la seua majoria recullen xifres estadístiques sobre cooperatives (113) i societats laborals (102). Esta nova actualització s'ha realitzat també sobre la resta de figures del sector empresarial de l'economia social, i algunes del sector no de mercat de l'economia social.

L'actualització estadística s'ha realitzat per a totes les comunitats autònomes i especialment per a les de Múrcia, Galícia i Andalusia, abastant un període entre els anys 2018 i 2021, inclosos.

Cap a un banc de dades interactiu

Al costat d'esta ampliació, l'equip de CIRIECSTAT està treballant en un nou producte estadístic a l'entorn de las sèries històriques de l'economia social, que suposarà la implementació d'una eina addicional en el Portal. A través d'ell els investigadors i el públic en general podran realitzar consultes pròpies per a generar conjunts de dades específiques en forma de taules. D'esta manera CIRIECSTAT començarà la migració des d'un repositori cap a un banc de dades interactiu.

El director del CIRIECSTAT, Àngel Soler, recorda que els objectius del Portal són implantar un sistema de recopilació i producció d'estadístiques de l'Economia Social, en un repositori albergat en un portal únic,

amb l'objectiu de convertir-se en una base de dades que agrupe, depure i publique, de manera permanent i continuada les diferents estadístiques de l'Economia Social a Espanya. Este sistema d'informació es regeix pels criteris metodològics de la comptabilitat nacional, perquè les dades siguen homogènies i comparables.

L'objectiu és també facilitar l'elaboració d'anàlisis comparatives intertemporals, interregionals i internacionals fiables i precisos sobre les empreses i entitats de l'Economia Social.

CIRIECSTAT pretén cobrir el període més ampli possible. Les dades estan territorialitzades, fent referència al total nacional i, quan la font ho permet, s'ofereixen també per comunitats autònomes i per províncies. CIRIECSTAT s'actualitza amb caràcter anual, encara que alguns indicadors són revisats trimestralment.

El portal compleix també una funció pedagògica per a estudiants i persones no expertes en economia social, que en CIRIECSTAT troben la definició i un glossari de conceptes que s'associen amb l'economia social.

Web del CIRIECSTAT:
<https://ciriecstat.com/>

EL CIRIEC PLANTEJA EN EL XXII CONGRÉS DE L'AECA LA NECESSITAT D'UN CAPÍTOL ESPECÍFIC D'ECONOMIA SOCIAL EN ELS SISTEMES DE COMPTABILITAT NACIONAL

Així es va posar de manifest en el XXII Congrés Internacional AECA, Associació Espanyola de Comptabilitat i Administració d'Empreses, celebrat del 19 al 21 de setembre a Sant Sebastià, capital espanyola d'economia social 2023. Aquest Congrés va dedicar una taula a l'Economia Social i al Pla d'Acció europeu que la promou.

El Centre Carlos Santamaría (Universitat del País Basc) va acollir del 19 al 21 de setembre passats el XXII Congrés Internacional AECA, reunint a prop de 300 directius, experts, investigadors i professionals de l'àrea comptable i financera de 15 països. El fòrum híbrid, organitzat per AECA, la Universitat del País Basc/Euskal Herriko Unibertsitatea i Deusto Business School, va ser un punt de trobada en el qual, entre diversos temes, es va debatre sobre la nova Directiva sobre informació corporativa en matèria de Sostenibilitat, el desenvolupament de la Intel·ligència Artificial, però també sobre propostes de gran valor per a l'economia social i estratègies de col·laboració públic-privada.

Sota el lema de "Intel·ligència Artificial, riscos i sostenibilitat: claus de hui per a les organitzacions del futur", els assistents van poder conèixer les principals

novetats reguladores en 7 sessions formatives principals i 31 sessions paral·leles.

El Congrés va comptar amb la participació de 47 experts ponents, entre ells el professor de la Universitat de Munic, Christoph Lütge, que va impartir la Conferència Inaugural sobre Ètica i IA, i el president de l'Institut de Comptabilitat i Auditoria de Comptes (ICAC), Santiago Durán, que va intervindre en la Conferència sobre el 50 aniversari del Pla General de Comptabilitat.

Pla d'Acció Europeu de l'Economia Social

Entre les diferents sessions del Fòrum, i de la mà del president de la Comissió de Cooperatives i altres empreses d'Economia Social de AECA, Juan Juliá, el

Congrés va programar dues taules redones, una sobre el Pla d'Acció Europeu per a l'Economia Social (PAES), i una altra sobre valor social.

La presència de l'economia social en el Congrés de la AECA va respondre també a l'interés del president de l'Associació, Leandro Cañibano, i de Juan Juliá de recolzar la capitalitat de Sant Sebastià d'Economia Social, que celebra enguany, així com l'enorme tradició cooperativa i d'economia social del País Basc, el màxim exponent del qual és la Corporació Mondragón al costat de nombroses iniciatives empresarials.

En la taula redona sobre el PAES van intervindre Víctor Meseguer, Comissionat especial d'Economia Social del Govern d'Espanya; Elena Zárraga, Directora General de LKS Next i Consellera de Laboral Kutxa; Jokin Díaz, Director d'Economia Social del Govern Basc, i José Luis Monzón, Director de CIRIEC-Espanya, al costat de Juan Juliá com a moderador de la taula.

Un compte específic

En aquesta taula es va posar de manifest la gran importància que té l'economia social per a aconseguir els objectius de la UE sobre inclusió social, així com per a avançar en els ODS de l'Agenda 2030. Es va posar en valor la definició d'economia social i solidària aprovada enguany per l'ONU, i a partir d'ella la necessitat que els sistemes de comptes nacionals incorporen un capítol específic dedicat a l'economia social que, com va quedar acreditat en la taula, a més de contribuir a la inclusió és un motor d'innovació tecnològica i social.

En la taula es va posar de manifest també la importància que té l'aliança entre universitat i economia social, tant en l'àmbit de la formació com en el de la investigació i transferència de coneixement. Tot això permet que cada vegada més es dote al sector de millors eines de tota mena, tant per a les polítiques públiques com per al seu finançament, la comptabilitat o administració de les seues empreses i entitats.

Generació de Valor Social

Així mateix, la taula sobre "Generació de valor social mitjançant la col·laboració públic-privada" va ser un altre dels focus de la Trobada, comptant amb Ramón Bernal, Director General de Lantegi Batua; Kepa Korta Murua, Director de l'Oficina d'Estratègia de l'Ajuntament de Donostia/Sant Sebastià; Manu Escudero, ambaixador d'Espanya davant l'OCDE o Vicente Zubizarreta, soci fundador de Grup Zubizarreta.

El XXII Congrés Internacional AECA va ser un espai idoni també per als quasi 50 estudiants nacionals i internacionals (els EUA, Brasil, l'Equador, Colòmbia, etc.) inscrits, ja que va permetre compartir les seues reflexions sobre el futur de la nova generació professional al costat de les màximes autoritats, tant del regulador com de corporacions de serveis professionals, sector bancari i altres despatxos nacionals.

D'igual forma, els congressistes, a més d'un complet programa de formació (homologat pel ICAC) van poder gaudir també d'un programa cultural i gastronòmic proporcionat pel Basque Culinary Center.

CEPES IMPULSA LA CREACIÓ DE MÉS DE 2.600 EMPRESES D'ECONOMIA SOCIAL I LA GENERACIÓ DE 6.100 OCUPACIONS EN EL PERÍODE 2016-2023

CEPES, com a Organisme Intermedi del FSE i en el marc del Programa Operatiu d'Inclusió Social i Economia Social (POISES), ha presentat els resultats de la seua gestió d'este Programa entre 2016 i 2023.

En este període, la Confederació d'Economia Social ha gestionat 34 milions d'euros del FSE.

CEPES ha impulsat la creació de 2.613 empreses d'economia social i la generació de 6.080 ocupacions en el període 2016-2023. Així segons els resultats dels 233 projectes que la confederació ha aprovat a través de les set convocatòries que ha publicat en el marc del Programa Operatiu d'Inclusió Social i Economia Social (POISES) cofinançat pel Fons Social Europeu, del qual l'entitat és organisme intermedi des de 2016.

La previsió al final d'este marc temporal de set anys és que a més 2.015 empreses d'economia social enfortiran i milloraran la seua posició competitiva en els mercats, i 6.191 persones obtindran una qualificació o milloraran les seues competències professionals.

A més, gràcies a este programa 5.295 persones amb discapacitat o en situació i/o risc d'exclusió social mantindran el seu ús en empreses d'economia social, principalment en empreses d'inserció i centres especials d'ús d'iniciativa social. D'elles, 350 persones passaran de formar part d'una ocupació protegida a una ocupació normalitzada.

Segons les dades aportades per CEPES, el 30% de les empreses constituïdes pertany al sector Comerç i serveis personals; el 18% a Serveis a les empreses; el 12% a Hostaleria i restauració; el 7% a Educació; el 6% a Indústria, energia i aigua, i el 5% a Sanitat i serveis socials.

Quant a la forma jurídica, del total d'empreses, el 75% són cooperatives, un 18% són societats laborals i la resta (7%) empreses o entitats que tenen per objecte la inserció laboral de persones en situació i/o risc d'exclusió social.

Algunes dades a destacar dels projectes ja executats són que el 29,4% de les empreses creades a través d'este programa estan situades en zones rurals. A més, la generació d'ocupació entre els cercles de població jove és un altre de les dades que revela l'atractiu d'este model empresarial, ja que quasi la meitat

de les persones participants en el programa (el 49%), són persones entre 25 i 44 anys.

Import de la inversió

Els 233 projectes aprovats per CEPES des de 2016 ha suposat una inversió de 34 milions d'euros (34.204.135 €) del Fons Social Europeu. Les entitats subvencionades han aportat més de 12 milions d'euros (12.764.537 €), sent la inversió total a Espanya en projectes d'economia social de quasi 47 milions d'euros (46.968.672 €).

Per CCAA, en la categoria de regió A (Cantàbria, País Basc, Navarra, La Rioja, Catalunya, Aragó, Castella i Lleó, Madrid, Comunitat Valenciana i Illes Balears) s'han cofinançat 82 projectes i la inversió total ha sigut de 11,2 milions d'euros.

En la categoria de regió B (Galícia, Astúries i Ceuta), han sigut 54 projectes i 7,4 milions d'euros d'inversió. En la categoria de regió C (Castella-La Manxa, Regió de Múrcia, Andalusia, Melilla i Canàries), 104 projectes i 25,6 milions d'euros. I en la categoria de regió D (Extremadura), 22 projectes i 2,7 milions d'euros d'inversió.

UNIDE I LA CONFEDERACIÓ D'ASSOCIACIONS D'EMPRESSES D'ECONOMIA SOCIAL DE CASTELLA-LA MANXA, NOUS SOCIS CEPES

Amb les noves incorporacions CEPES suma ja 32 membres entre confederacions sectorials de l'economia social, confederacions territorials, grups empresarials, entitats i xarxes de l'Economia Social.

CEPES ha aprovat en Junta Directiva les incorporacions de la cooperativa UNIDE i de la Confederació d'Associacions d'Empreses d'Economia Social de Castella-la Manxa, sumant així un total de 32 socis membres.

La **Unió de Detallistes Espanyols (UNIDE)** és una societat cooperativa de distribució d'alimentació amb seu a Madrid i amb més de 90 anys d'experiència. A través dels més de 600 establiments que té situats en 28 províncies d'Espanya, UNIDE suma una facturació pròxima als 300 milions d'euros.

UNIDE té el seu origen en 1931, amb la fundació de GRUMA (abans Ducpra), i els seus més de 200 socis comerciants d'alimentació madrilenys. En els anys 60 s'estén per les províncies limítrofes de Castella i Lleó i Castella-La Manxa; i en els anys 90 té lloc la fusió amb altres 6 cooperatives espanyoles: ADA, d'Orihuela; La Santa Faz, d'Alacant; SECUC, de Càceres; COISCA, de Las Palmas; COMALTE, de Tenerife, i UDACO de Salamanca, donant lloc a l'actual UNIDE.

Actualment compta amb 7 delegacions territorials, 2 plataformes logístiques i 13 Cash Unide, dirigits a la compra professional del sector de l'hostaleria i restauració en la Península i les Illes Canàries.

Per part seua, amb el reconeixement de Toledo com a Capital Europea de l'Economia Social, en 2020 es va constituir formalment la **Confederació d'associacions d'empreses d'economia social de Castella-La Manxa (economíasocial.clm)**, una organització el principal objectiu de la qual és representar i defensar a les empreses i associacions que conformen la pluralitat d'entitats de l'economia social d'esta regió, i que són motor i peça clau per al desenvolupament socioeconòmic d'esta.

Formen part d'ella huit organitzacions de l'economia social, en concret Cooperatives Agro-alimentàries de Castella-La Manxa, la Unió de Cooperatives de Treball Associat (ClamCoop), la Unió de Cooperatives d'Ensenyament (UCEC-M), la Unió de Cooperatives de Transport Fecomancha, l'Associació d'Empreses d'Inserció de Castella-La Manxa (ASEIRCAM), l'Associació de Centres Especials d'Ocupació d'Iniciativa Social FE-

ACEM CLM, el Consell Territorial de l'ONCE en CLM i la Xarxa d'Economia Alternativa i Solidària (REAS CLM).

Segons dades oferides per CEPES, totes elles representen a la Regió a 1.000 empreses i entitats d'economia social, que agrupen més de 174.000 socis, donen ocupació a més de 21.500 treballadors, dels quals 3.500 són persones amb discapacitat, i generen una facturació de més de 2.846 milions d'euros.

Els 32 socis de CEPES

Amb estes incorporacions són ja 32 els socis de CEPES: les confederacions estatals de Cooperatives de Treball Associat (COCETA), Agro-alimentàries, Ensenyament (UECOE), Habitatge (CONCOVI), Consum (HISPA COOP) i Cooperatives del Mar; les confederacions estatals de Mutualitats, Societats Laborals i Empreses Participades (LABORPAR), Centres Especials d'Ocupació de l'Economia Social (FEACEM), Empreses d'Inserció (FAEDEI) i Confraries de Pescadors; a nivell territorial les confederacions AndalusiaESCoop, CEPES Aragó, CEPES Navarra, la Confederació de Cooperatives de Catalunya i la de la Comunitat Valenciana, Economia Social de Castella-La Manxa, FECOMA (Madrid), FOROESGAL (Galícia) i KONFEKOOP (Euskadi), i finalment una sèrie d'entitats, xarxes i grups empresarials de l'economia social: Mondragón Corporació, Grup Clade, Cajamar, Fiare, Fundació Espriu, Grup Atlantis, Associació AEDIS, Covirán, UNIDE, l'ONCE, Ilunion i REAS, Xarxa d'Economia Alternativa i Solidària.

MONDRAGÓN VA CELEBRAR AL KURSAAL EL SEU CONGRÉS ANUAL, REDOBLANT LA SEUA APOSTA PER L'ÀREA DE CONEIXEMENT I EL CAPITAL HUMÀ

Segons els resultats presentats al Congrés, les cooperatives integrades en Mondragón, amb una plantilla pròxima a 70.000 persones, van aconseguir unes vendes de 10.607 milions d'euros i unes inversions de 347 milions en 2022.

Mondragón valora positivament els resultats, més enllà de l'eixida del grup de les cooperatives Ulma i Orona a la fi de l'any passat.

Donostia-Sant Sebastià, capital de l'Economia Social 2023, va acollir el passat 19 de juliol el Congrés 2023 de Mondragón, que un any més va tindre lloc al Kursaal. A la cita estaven convocades un total de 650 persones compromissàries en representació de totes les cooperatives integrades en la Corporació.

Segons les xifres aportades durant el congrés, les cooperatives de Mondragón, amb una plantilla pròxima a les 70.000 persones, van aconseguir unes vendes de 10.607 milions d'euros i unes inversions de 347 milions en 2022. Mondragón valora positivament els resultats, any que no obstant això va concloure amb l'eixida del grup de les cooperatives Ulma i Orona.

El conjunt de cooperatives va aconseguir els 10.607 milions d'euros en vendes, amb un increment del 10,7% respecte a la xifra de l'any precedent. Respecte a l'ocupació, la plantilla mitjana se situava en 68.879

persones, amb un lleuger increment sobre l'exercici anterior.

Estes magnituds confirmen que el gruix de les cooperatives ha sigut capaç de superar amb nota un exercici complicat, en el qual especialment la invasió d'Ucraïna per part de Rússia ha condicionat l'evolució de l'economia i els mercats. Així mateix, segons la corporació el comportament del grup en els primers cinc mesos de 2023 continua sent positiu, encara que es perceben alguns símptomes de contracció en els mercats.

Fa algunes setmanes que es van presentar els resultats de les àrees de Distribució i Finances. En el cas de Distribució, Eroski va tindre unes vendes de 5.476 milions d'euros i uns resultats de 64 milions, i les quatre cooperatives agroalimentàries de Erkop van facturar 283 milions i van tindre uns resultats de 6,1 milions.

Per part seua, en l'àrea de Finances cal assenyalar el bon comportament de Laboral Kutxa, líder en termes de solvència, i amb uns resultats de 151 milions d'euros.

En l'àrea Indústria, les cooperatives industrials de Mondragón, que van emprar una plantilla mitjana de 27.316 persones, van concloure 2022 amb una facturació agregada total de 4.848 milions (+15,6%) i uns resultats de 222 milions. Tot això en un any en què no s'ha pogut repercutir tot l'increment de costos derivat de les pujades de matèries primeres, l'energia i, en general, de totes les despeses. La millora de l'eficiència interna ha sigut clau en la seua consecució.

L'aposta per la internacionalització fa que les vendes en els mercats exteriors representen el 75% de l'àrea industrial. Mondragón té 104 implantacions exteriors a l'estranger en les quals ocupa 10.112 persones.

Una altra dada destacable són les inversions realitzades, que en total van ascendir a 197 milions d'euros, amb un increment del 22,5% respecte a l'any anterior.

L'aposta de Mondragón per la innovació es constata en l'àrea de Coneixement. La Corporació va ocupar entorn de 2.000 persones a temps complet en R+D, incloent en este apartat els 12 centres tecnològics i unitats de R+D. El nombre de famílies de patents vigents que manté Mondragón, que ascendeixen a 393, és una quantitat realment rellevant en el conjunt d'Euskadi i a Espanya. Les despeses totals en R+D realitzades per les cooperatives industrials van ascendir a 174 milions d'euros.

En relació amb l'evolució de l'exercici 2023, el president del Consell General de Mondragón, Iñigo

Ucin, va assenyalar que “continuem en línia de creixement, encara que alguns indicadors donen símptomes d'un alentiment de l'evolució de les principals economies europees i internacionals, la qual cosa pot tindre efectes en els nostres negocis. Amb tot, estem convençuts que, si es donen, podrem fer front a possibles conjuntures adverses, en part per la demostrada capacitat d'adaptació de les nostres cooperatives, així com per l'elevada captació de comandes aconseguida per molts negocis i, per tant, preveiem concloure este exercici també bé”.

Estructuració de la Divisió de Coneixement

Un dels punts destacables del Congrés va ser la proposta: “Estructuració de la Divisió de Coneixement” de Mondragón, amb la finalitat d'integrar en una mateixa divisió i impulsar la col·laboració entre totes les seues entitats: centres educatius (Arizmendi Ikastola, Politeknika Txorierri i Lea Artibai), Mondragon Unibertsitatea (amb les seues tres facultats: Enginyeria, Empresarials i Humanitats) i els centres tecnològics (Ikerlan, MIK, Lortek eta Leartiker).

Per a la Corporació es tracta en definitiva d'un pas més que contribueix a enfortir el concepte de “ecosistema” de Mondragón, i un projecte que posa novament en valor la capacitat de col·laboració entre diferents entitats per a aconseguir objectius més ambiciosos.

La nova Divisió, amb un pressupost pròxim als 150 milions d'euros, aspira a “desenvolupar un projecte soci-empresarial més potent en l'àmbit del coneixement, que a més permeta abordar reptes més complexos en el futur”.

NOVA CÀTEDRA DE COOPERATIVISME I ECONOMIA SOCIAL DE LA UNIVERSITAT DE VALLADOLID

La càtedra té com a principal objectiu divulgar i generar investigació i transmissió de coneixements d'assumptes jurídics, econòmics i socials entorn de cooperatives i altres entitats de l'Economia Social.

Està dirigida per Mª Eugenia Serrano, professora de Dret Civil en la Facultat de Comerç de la Univ. de Valladolid.

S'ha constituït en la Universitat de Valladolid una nova Càtedra de Cooperativisme i Economia Social. La càtedra té com a principal objectiu divulgar i generar investigació i transmissió de coneixements d'assumptes jurídics, econòmics i socials entorn de cooperatives i altres entitats del sector. Està dirigida per Mª Eugenia Serrano, professora de Dret Civil en la Facultat de Comerç de la Universitat de Valladolid.

La càtedra comença la seua marxa amb una dotació pressupostària de la Junta de Castella i Lleó, a través de la Conselleria de Comerç, Indústria i Ocupació. El rector de la Universitat de Valladolid, Antonio Largo, i el conseller d'Indústria, Comerç i Ocupació, Mariano Veganzones, van signar el mes de juliol passat el conveni pel qual l'Administració General de la Comunitat de Castella i Lleó s'incorpora a la Càtedra.

Impuls de l'economia social des de la Universitat

La finalitat de la Càtedra és “impulsar l'atenció, l'estudi i la investigació científica sobre el cooperativisme i l'economia social, les seues manifestacions en el pla nacional i internacional, així com la importància de les funcions de la Universitat com recopiladora, guardiana i transmissora dels assoliments i experiències dels diferents agents públics i privats”.

Participen en la Càtedra les entitats representatives de l'economia social de Castella i Lleó, concretament la Unió Regional de Cooperatives Agroalimentàries URCACYL, la Unió de Cooperatives de Treball de Va-

lladolid (UCTAVA), León (ULECOOP) i Castella i Lleó (OWEN); l'Associació de Centres Especials d'Ocupació d'Iniciativa Social FEACEM CYL; l'Associació per al Foment a Castella i Lleó de les Empreses de Inserció; l'Organització de Societats Laborals i Empreses participades de Castella i Lleó (AEMTA); l'Agrupació de Centres Especials d'Ocupació ACEECYL i la Fundació Santa María la Real i del Patrimoni Històric.

Investigació, formació i foment

Entre les activitats que es preveu desenvolupar a l'empara d'esta Càtedra es troben: secundar i incentivar projectes d'investigació en diferents línies temàtiques de l'àmbit d'actuació de l'economia social, el cooperativisme i el tercer sector; realitzar visites a empreses; organitzar accions de formació contínua per a professionals de l'àmbit de l'economia social, adaptada a les seues necessitats específiques; fomentar la participació d'estudiants, impulsar projectes de foment de l'economia social, tant en l'àmbit docent com d'investigació i de transferència, i promoure, dissenyar i organitzar activitats de comunicació i formatives.

La Càtedra està celebrant ja les seues primeres jornades, en la Universitat de Valladolid, amb la participació de personalitats com Juan Antonio Pedreño, president de CEPES; Juan Juliá, president de la Xarxa ENUIES, de CIRIEC-Espanya, i José Luis Monzón, director de CIRIEC-Espanya.

MÉS DE 400 PERSONES PARTICIPEN EN MADRID EN EL FÒRUM DEMOS, EL FÒRUM DE LES FUNDACIONS I LA SOCIETAT CIVIL

El sector fundacional va celebrar els dies 26 i 27 de setembre la seua trobada anual de referència, el Fòrum Demos, amb un notable èxit de participació, més de 400 persones, en totes les activitats programades. “Donem, com a esdeveniment de referència per al Tercer Sector, marca una fita important en la nostra cerca conjunta d'un món millor i més inclusiu”, va explicar Pilar García Ceballos-Zúñiga, presidenta de l'Associació Espanyola de Fundacions. “És un moment per a reflexionar sobre el paper vital de les fundacions en la construcció d'una societat més justa i equitativa, concorde als valors europeus que compartim”.

Sanz Otero va assegurar que la labor que realitzen les fundacions és essencial. “Per això hem volgut obrir l'Administració a la màxima col·laboració públic-privada, des de la contractació fins als convenis, però també hem de continuar avançant en el que té a veure amb les normes, amb la política fiscal, de manera que les fundacions puguin tindre major capacitat d'arribar a totes les persones que necessiten ser ajudades en un moment donat”.

Sota el lema TRANSICIONS SOCIAL – TECNOLÒGICA – VERDA “Cap a una Europa justa i sostenible”, #Demos2023 ha sigut un punt de trobada per a les més de 10.511 fundacions actives que conformen el sector fundacional a Espanya. Un lloc en el qual compartir experiències, aprendre dels projectes més innovadors en el sector social i connectar unes fundacions amb unes altres.

#Demos2023

Experts en àrees socials, periodistes, activistes i executius van participar en les nombroses xarrades, reunions i conferències del programa de l'esdeveniment, la qual cosa va suposar una oportunitat per a fer networking a través de les Speed Meetings, taules de reunions ràpides per a conèixer a desenes de fundacions i fer connexions valuoses.

A més, el vicepresident executiu de Fundació ONCE, Alberto Durán, i la secretària General per a la Unió Europea en el Ministeri d'Afers Exteriors, Unió Europea i Cooperació, María Dolores Lledó, al costat de la presidenta de la AEF van presentar el cupó de l'ONCE commemoratiu de #October1Europe Dia Europeu de Fundacions i Donants.

#Demos2023 va finalitzar amb el lliurament de Premis AEF, que reconeixen als filantrops i fundacions espanyoles que millor representen els valors del sector en el compliment dels fins d'interès general. En esta huitena edició, el jurat va distingir a María Moreno Sorrosal, fundadora de la Fundació Esperanza i Alegria, en la categoria Iniciativa Filantròpica; a la Fundació María José Jove, en la categoria de Col·laboració; a la Fundació Miradas, en la categoria d'Innovació Social; a la Fundació Anar, en la categoria de Comunicació; i a la Fundació Vida Sostenible, en la categoria de Transició Ecològica Justa en el Sector Fundacional, categoria de nova creació.

DISPONIBLE L'ESTUDI 'LA PLATAFORMA D'ONG D'ACCIÓ SOCIAL EN XIFRES. INFORME COMPARATIU 2006-2021'

Segons els seus resultats, les 35 entitats que integren la Plataforma d'ONG van superar els 17 milions d'atencions a persones vulnerables durant l'any 2021, en gran manera dirigides a la inclusió social i a pal·liar situacions d'emergència. Van contribuir a això més de 500.000 persones voluntàries, 64.000 donants, 3,54 milions de persones sòcies, més de 158.000 treballadors i més de 31.000 empreses col·laboradores.

S'ha publicat l'estudi 'La Plataforma d'ONG d'Acció Social en Xifres. Informe comparatiu 2006-2021', fruit d'un projecte que va nèixer l'any 2006 amb la finalitat d'obtenir dades fiables que permeten conèixer la realitat de la Plataforma d'ONG d'Acció Social, de les entitats que s'integren en la mateixa i, per tant, del Tercer Sector d'Acció Social.

En comptar amb dades des de fa 15 anys, l'informe incorpora unes comparatives longitudinals que permeten visualitzar, entre altres coses, els efectes que les últimes crisis econòmiques han provocat en les organitzacions; com s'han anat modificant les estructures; com ha evolucionat la participació de la societat mitjançant el voluntariat; com ha evolucionat el finançament públic, la privada o els ingressos per la venda de productes i serveis, o l'evolució del nombre d'atencions a persones a través del conjunt de programes desenvolupats.

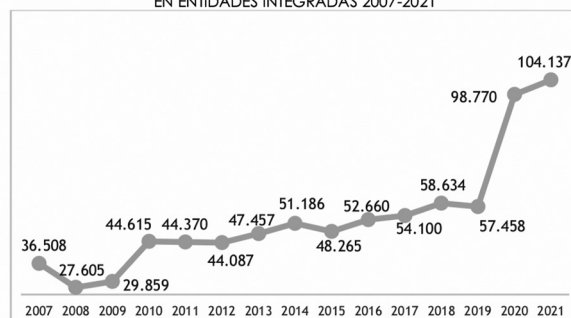
Les dades en els quals es basa l'estudi es basen en les aportacions realitzades per les organitzacions sòcies de la Plataforma d'ONG d'Acció Social.

17 milions d'atencions a persones vulnerables

Segons els seus resultats, les 35 entitats que integren la Plataforma d'ONG van superar els 17 milions d'atencions a persones vulnerables durant l'any 2021, en gran manera dirigides a la inclusió social i a pal·liar situacions d'emergència. Van contribuir a això més de 500.000 persones voluntàries, 64.000 donants; 3,54 milions de persones sòcies, més de 158.000 treballadors i més de 31.000 empreses col·laboradores.

De nou, es confirma que els ingressos obtinguts l'any 2021, un total de 4.031 milions d'euros, procedeixen en grau més alt de la prestació de serveis d'estes organitzacions socials i de la venda dels seus propis productes, i en menor mesura de donacions

GRÁFICO 10. PERSONAS ASALARIADAS EN ENTIDADES INTEGRADAS 2007-2021

privades o fons públics. S'observa una disminució de l'obtenció de fons privats, fins a un total de 644 milions d'euros, enfront de l'augment de fons públics, que s'eleva fins als 782 milions d'euros. També augmenten els ingressos per la prestació de serveis i/o venda de productes, fins als 2.599 milions d'euros.

Quant a les despeses generades per les 35 organitzacions que formen part de la Plataforma, estes ascendeixen a 3.918 milions d'euros. D'ells, més de 1.333 milions corresponen a les despeses de personal de les persones que desenvolupen la seua activitat professional en estes.

Tal com es va avançar en el Baròmetre del Tercer Sector Social, que des de 2015 elabora també la Plataforma d'ONG, en el nou informe de 'La Plataforma d'ONG d'Acció Social en Xifres' es ratifica que estes organitzacions socials tenen una forta presència en l'àmbit local, realitzant les seues actuacions de manera molt pròxima a la ciutadania. Així, les 35 federacions, confederacions i coordinadores integrades en la Plataforma compten amb un total de 13.279 seus locals, 982 seus provincials i 296 autonòmiques, i aconsegueixen les 5.437 entitats integrades.

EAPN-ES DEFENSA L'ECONOMIA SOCIAL COM A EINA CLAU CONTRA LA POBRESA I EXCLUSIÓ

L'economia social va ser protagonista del IV Congrés Europeu contra la Pobresa i l'Exclusió Social, celebrat el passat 20 de setembre a Oviedo per la Xarxa Europea de Lluita contra la Pobresa i l'Exclusió Social en l'Estat Espanyol (EAPN-ES), en col·laboració amb la seua xarxa territorial EAPN Astúries.

Amb este esdeveniment, en el qual van participar més de 150 persones, es buscava analitzar mesures que milloren les legislacions europees, estatals i autonòmiques en matèria de lluita contra la pobresa i l'exclusió social, promovent la participació del Tercer Sector i l'Economia Social en la seua concepció i desenvolupament. En esta edició es va abordar el cas concret de l'Economia Social com a vector imprescindible en la lluita contra les desigualtats i en la transformació productiva sostenible.

El president de EAPN-ES i EAPN Europa, Carlos Suñías, va recordar la problemàtica estructural que suposa la pobresa, i la necessitat de reforçar l'economia social i l'estratègia impulsada enfront de la pandèmia de COVID-19 que, segons el XII Informe sobre l'Estat de la Pobresa de EAPN-ES, va evitar que un milió i mig de persones entrara en situació de pobresa o exclusió.

"L'economia social està pensada per a les persones i és per tant una eixida natural a l'erradicació de la pobresa. Ens brinda una gran oportunitat per a acabar amb les desigualtats i impulsar una transició ecològica justa", apuntava el president de EAPN-ES.

El president de CEPES i del Social Economy Europe, Juan Antonio Pedreño, va impartir la ponència marc

del Congrés, titulada 'Economia Social: desenvolupament i progrés social per a Europa'. En ella va afirmar: "És el moment de l'economia social, a tot el món. Totes les institucions estan secundant que hi haja mesures a favor de l'economia social, i això permetrà fer polítiques públiques". Pedreño va recordar que Espanya ha marcat el pas del reconeixement de l'economia social a Europa i en el món. I va concloure: "Ja tenim instruments, però el sector ha de ser conscient de la pressió que deu encara exercir perquè estos instruments es posen a funcionar".

Inclusió, ocupació, sostenibilitat

El Congrés va incloure un panell sobre 'Inclusió i ocupació, amb la participació de María Canal, consellera econòmica de la Representació de la Comissió Europea a Espanya; Patrizia Bussi, directora de la Xarxa Europea d'Empreses d'Inserció (ENSIE), i Adoración Mozas, presidenta del CIRIEC-Espanya.

En aquesta taula, la professora Mozas va presentar l'associació CIRIEC-Espanya i va animar a aprofundir en la investigació i generació d'estadístiques de l'Economia Social en l'àmbit també de la seua contribució al benestar i la inclusió de col·lectius desfavorits. Aquestes estadístiques possibilitarien un major reconeixement del sector i l'adopció de mesures més adequades per al seu foment.

Finalment, en la jornada es van presentar les experiències de AERESS, ASATA i FAEDEI.

EL TERCER SECTOR CELEBRA EL SEU DIA NACIONAL RECLAMANT MÉS DRETS, MILLORAR LA INTERLOCUCIÓ AMB ELS PODERS PÚBLICS I REFORÇAR LA SOSTENIBILITAT DE LES ENTITATS SOCIALS

La Plataforma del Tercer Sector (PTS) va celebrar el passat 9 d'octubre el Dia Nacional del Tercer Sector, segons Declaració en Consell de Ministres, amb un acte en el qual va reivindicar el treball de les seues entitats i de les persones que les conformen.

La Plataforma del Tercer Sector (PTS) va celebrar el passat 9 d'octubre el Dia Nacional del Tercer Sector, el segon que celebra després de la seua declaració com a tal d'este dia per part del Consell de Ministres. La celebració va consistir en un gran acte en el qual va reivindicar el treball de les seues entitats i de les persones que les conformen, i en el qual va destacar el paper del Tercer Sector per la seua contribució directa al benestar i a la cohesió social, i per la seua labor en la defensa dels drets socials, econòmics, culturals i mediambientals de la ciutadania.

L'acte, conduït pel periodista cap d'Economia de la Cadena SER, Javier Ruiz, es va celebrar en el Caixaforum de Madrid, i va reunir més de 300 persones representants d'entitats socials, administracions públiques, organitzacions i empreses vinculades amb el Tercer Sector (Veure vídeo de l'esdeveniment complet).

"El Dia Nacional del Tercer Sector és una jornada per a reafirmar el nostre compromís com a defensors i promotors de la solidaritat, la igualtat i la justícia social. Un dia d'homenatge per a totes les entitats i persones que treballen incansablement per a garantir i defensar els drets de tota la ciutadania", va manifestar el president de la Plataforma del Tercer Sector, Luciano Poyato, durant la seua intervenció en la inauguració de la jornada.

Luciano Poyato va destacar també que este dia serveix per a "enviar un missatge alt i clar, perquè la societat i els poders públics entenguen la importància de la nostra labor: el Tercer Sector exerceix un paper fonamental en la promoció de societats democràtiques i justes".

Al costat d'ell va inaugurar l'acte la ministra de Drets Socials i Agenda 2030, Ione Belarra, que va realitzar un balanç de les polítiques socials de la passada

legislatura, entre les quals va destacar la importància de l'acord marc de col·laboració amb la Plataforma del Tercer Sector, que "va permetre millorar l'estabilitat de les fonts de finançament"; la incorporació de l'eix social dins del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència, pel qual diverses partides del Fons Europeu de Recuperació es van destinar a projectes socials, i "el desplegament de l'escut social durant la pandèmia, que va consagrar nous drets com l'Ingrés Mínim Vital".

Igualment, va reafirmar la necessitat d'aprovar al més prompte possible la Llei de Famílies i la Llei de Serveis Socials. "Necessitem una Llei de Serveis Socials que siga àgil i consagre el treball de les organitzacions del Tercer Sector", va defensar. Al costat d'això va expressar la seua confiança que en la pròxima legislatura "vegem per fi aprovada la Llei de Famílies", perquè va considerar "urgent" disposar d'una norma "que equipare a les famílies monoparentals amb les famílies nombroses, amplie els permisos per naixement i consagre el complement universal per fill a càrrec".

Lectura del Manifest

L'acte va acollir la lectura del manifest del Dia Nacional del Tercer Sector, titulat 'Drets, col·laboració i transformació social: celebrant el treball del Tercer Sector des de la unitat', al qual ja s'han adherit més de 500 persones i organitzacions. Representants, voluntaris, usuàries i persones treballadores de les entitats membre de la Plataforma del Tercer Sector van

ser les encarregades de posar veu a les tres demandes fonamentals este dia: més i millors drets per a totes les persones, més i millor diàleg civil amb els poders i les administracions públiques i avançar en la transformació del model de finançament.

La jornada va incloure també la taula redona 'Els drets i la justícia social com a pilar d'una democràcia inclusiva' moderada pel periodista Javier Ruiz i en la qual van participar Antón Costas, president del Consell Econòmic i Social d'Espanya; Natalia Peiro, vicepresidenta de Cohesió Interna i Impacte Social de la PTS, i Marta Morgade, vicerectora de Compromís Social i Sostenibilitat de la Universitat Autònoma de Madrid.

Durant este diàleg els ponents van abordar temes d'actualitat sobre els desafiaments als quals s'enfronta la societat en termes de drets i justícia social. A més, van aportar idees i propostes sobre les mesures i polítiques públiques a desenvolupar per a avançar cap a una societat més inclusiva i igualitària, i van debatre sobre les possibles aliances i col·laboracions a dur a terme per a aprofundir en democràcies veritablement inclusives.

L'acte va comptar també amb la participació de diverses estudiants de l'institut Barrio Loranca de Fuenlabrada (Madrid), que participen del Programa de Drets Humans de la Fundació Yehudi Menuhin. Aquestes estudiants van realitzar una 'performance' que va combinar la lectura dramatitzada amb la posada en escena d'una coreografia en la qual s'escenificaven històries de persones de tot el món que viuen situacions que, moltes vegades, només s'atenen des del Tercer Sector.

NOTÍCIES DE L'ECONOMIA SOCIAL I COOPERATIVA · INTERNACIONAL

EL SECRETARI GENERAL DE L'ONU DEMANA ALS GOVERNS QUE SECUNDEN I REFORCEN ELS ECOSISTEMES EMPRESARIALS DE LES COOPERATIVES

S'ha publicat l'informe 2023 del Secretari General de les Nacions Unides sobre les cooperatives en el desenvolupament social. L'Informe aplaudeix com les cooperatives promouen el desenvolupament sostenible en les seues tres dimensions, i recomana als Governos ajudar les cooperatives a convertir-se en “empreses puixants” emprant l'enfocament ecosistèmic empresarial, i a recopilar dades completes i internacionalment comparables sobre el paper de les cooperatives en el desenvolupament.

S'ha publicat l'informe 2023 del Secretari General de les Nacions Unides sobre les cooperatives en el desenvolupament social. Este informe es presenta en compliment de la resolució 76/135 de l'Assemblea General, de desembre de 2021, sobre les cooperatives en el desenvolupament, i en ell s'esbossen polítiques i accions clau que poden servir perquè les cooperatives

desenvolupen tot el seu potencial i ajuden els Estats a aconseguir els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) “per exemple creant ocupacions decents, avançant en l'erradicació de la pobresa i promovent la sostenibilitat ambiental”.

L'informe utilitza l'enfocament ecosistèmic empresarial com a marc analític per a documentar el com-

pliment de la resolució 76/135 i facilitar directrius als Estats membres sobre com ajudar les cooperatives a convertir-se en empreses sostenibles i puixants.

En l'informe, el Secretari General de l'ONU, Antonio Guterres, aplaudeix com les cooperatives promouen el desenvolupament sostenible en les seues tres dimensions: social, econòmica i mediambiental, contribuint a "la inclusió social i l'erradicació de la pobresa i la fam". Encara que els Estats membres reconeixen a les cooperatives com a aliades fonamentals per al desenvolupament sostenible, l'informe adverteix que continuen tenint "un paper relativament xicotet en les polítiques i pràctiques econòmiques i socials generals, en comparació amb el seu enorme potencial".

En este context, Antonio Guterres recomana als Governos del diferents Estats ajudar les cooperatives a convertir-se en "empreses puixants" emprant l'enfocament ecosistèmic empresarial, i continuar defensant la importància d'investigar sobre quin és l'ecosistema més favorable a estes empreses en diferents entorns geogràfics i sectors, per a així crear

una base sòlida que permeta formular polítiques públiques.

També segons l'informe, els Governos haurien de continuar enfortint les seues capacitats per a recopilar dades completes i internacionalment comparables sobre el paper de les empreses cooperatives en el desenvolupament social i econòmic, i la implementació dels Objectius de Desenvolupament Sostenible. Això, a partir de les metodologies disponibles, com les directrius relatives a les estadístiques sobre cooperatives de la OIT, que ja s'estan implantant en alguns països en una iniciativa pilot. No obstant això, l'Informe lamenta que sovint les oficines nacionals d'estadística no reconeixen com cal la importància de les directrius ni de les estadístiques sobre cooperatives en general.

Els Governos, conclou l'Informe, han de promoure el potencial de les cooperatives, amb independència del nivell de desenvolupament del país, integrant-les en els plans nacionals de desenvolupament i informes sobre els ODS, i convidant-les a participar en les consultes nacionals sobre polítiques socials i econòmiques.

4T SIMPOSI DE LA UNTFSSSE A MONTREAL

Els dies 2 i 3 d'octubre de 2023, el Grup de Treball Interinstitucional de les Nacions Unides sobre Economia Social i Solidària (UNTFSSSE) va celebrar el seu esperat 4t Simposi Tècnic a Mont-real, el Canadà. El Simposi va reunir responsables polítics, professionals i investigadors de tot el món, per a explorar l'aplicació efectiva de la Resolució de l'ONU "Promoure l'economia social i solidària per al desenvolupament sostenible", i elaborar un nou Pla d'Acció de la UNTFSSSE sobre aquest tema. L'acte es va celebrar a Mont-real per a aprofitar l'experiència quebequesa en matèria d'economia social, desenvolupada gràcies a l'acció conjunta del moviment de l'economia social i les institucions governamentals i acadèmiques.

El simposi va reunir membres del UNTFSSSE (agències de l'ONU com la OIT, la UNCTAD, UNRISD, ESCAP i altres, així com l'OCDE) i observadors, entre ells la ACI, Social Economy Europe i CIRIEC.

Entre els representants d'alt nivell que van participar en l'acte va destacar la Vicepresidenta del Govern espanyol i Ministra de Treball i Economia Social, Yolanda Díaz, representant a Espanya.

Els líders del UNTFSSSE van presentar el pla d'acció del grup de treball, establint les bases per a amplis debats. Els assistents van participar en sessions específiques i interactives en les quals es va aprofundir en

aspectes concrets de l'aplicació de la resolució, com els marcs polítics, l'educació, els mecanismes financers i les estadístiques en economia social i solidària.

El simposi va brindar també l'oportunitat d'establir contactes entre experts, professionals, responsables polítics i acadèmics que comparteixen un compromís amb el desenvolupament sostenible a través de l'economia social i solidària.

Els participants van dedicar una vesprada del segon dia a visitar entitats locals de ESS. Els membres de la UNTFSSSE també van ser convidats a l'Assemblea Nacional de Quebec per a celebrar el 10é aniversari de la llei sobre ESS el 4 d'octubre de 2023.

TERCER CONGRÉS INTERNACIONAL DE CIRIEC-MÈXIC: “L'ECONOMIA SOCIAL SOLIDÀRIA COM A ALTERNATIVA D'APROPIACIÓ TERRITORIAL DAVANT UN MÓN EN CRISI”

CIRIEC-Mèxic va organitzar els dies 11 a 13 d'octubre de 2023 el seu 3er Congrés Internacional en les instal·lacions de la Benemèrita Universitat Autònoma de Puebla BUAP. El professor José Luis Monzón va impartir la conferència inaugural sobre Economia Social i Comptes Satèl·lit

CIRIEC-Mèxic va organitzar els dies 11, 12 i 13 d'octubre de 2023 el 3er Congrés Internacional “L'Economia Social Solidària com a alternativa d'apropiació territorial davant un món en crisi”, en les instal·lacions de la Benemèrita Universitat Autònoma de Puebla (BUAP), on actualment s'ofereixen els Màsters en Economia i en Desenvolupament Econòmic i Cooperació Internacional, així com el Doctorat Interinstitucional en Economia Social Solidària, en conjunt amb la Universitat Autònoma Chapingo.

El Dr. José Luis Monzón Campos, catedràtic honorari d'Economia Aplicada de la Universitat de València, i president d'Honor de CIRIEC-Internacional, convocat per la BUAP i el Tecnològic Nacional de Mèxic (TecNM), va impartir una conferència magistral sobre Economia Social i Comptes Satèl·lit.

En ella va exposar la importància de la correcta conceptualització de l'Economia Social Solidària, reconeixent que existeixen diferències històriques, i condicions polítiques, econòmiques i territorials, que determinen el sentit del concepte. Un exemple d'això

és la rellevància de les empreses socials legalment constituïdes, reconeixent que a Espanya no existeix la informalitat, mentre que a Mèxic el 55% de l'ocupació prové de la informalitat; pel que va assenyalar que per a avançar en este tema s'hauria de prendre en consideració la definició que la OIT, l'OCDE i l'ONU han generat, remarcant que esta última institució hauria d'obrir un capítol específic de comptes nacionals per a la ESS.

Igualment, resulta important la creació de manuals de comptes satèl·lit, que resulten més adequats a la realitat; va reconèixer el treball que l'Institut Nacional de l'Economia Social (INAES) i l'Institut Nacional d'Estadística i Geografia (INEGI) estan realitzant a Mèxic, amb la finalitat que la incidència de l'Economia Social Solidària pugui ser mesurable, i contribueixca a la generació de polítiques públiques adequades que impulsen a este sector.

Això també complementaria les investigacions qualitatives que han demostrat com les cooperatives i les entitats de l'economia solidària tenen una major resi-

liència, un aspecte que va cobrar rellevància després de la crisi pandèmica. Pel fet que procuren satisfer necessitats col·lectives de grups socials, per damunt de la lògica de la rendibilitat, així com pel seu sistema de governança i la seua vinculació al territori, resisteixen molt millor les conjuntures desfavorables; naixen i moren com totes les empreses, però no deixen el territori i no deixen de funcionar perquè la taxa de rendibilitat descendeix.

Per un altre comunicat, el professor Monzón va afirmar que el consolidar i difondre el coneixement és una labor que es potencia amb la creació de xarxes d'investigació i col·laboració; un dels exemples més consolidats és el CIRIEC, organització creada en 1947 i que actualment té presència en 15 països de quatre continents, i està dedicada a la investigació i la informació sobre Economia Social, Solidària, Economia Pública i Cooperativisme. Un altre exemple també és el IUDESCOOP, que enguany compleix el seu 20 aniversari.

Nodes d'impuls a l'economia social - NODESS

Posteriorment, José Luis Monzón, en qualitat de President d'Honor de CIRIEC-Internacional, va sostenir una conversa amb autoritats acadèmiques del TecNM: la Dra. Aurora Violeta Fernández, de la Secretaria Acadèmica; la Dra. Ana Lidia Bárcenas Cortés, Directora del planter Tláhuac III, de la Ciutat de Mèxic, i el Dr. Miguel Cid del Prado, Coordinador de l'Especialització d'Economia Social Solidària del Campus Tuxtla Gutiérrez, Chiapas. Cal assenyalar que el Tecnològic és la institució d'educació superior politècnica més gran del país, amb una matrícula de més de 600 mil estudiants.

La Dra. Aurora Fernández va exposar que l'involucrament del TecNM va iniciar amb el suport al projecte dels NODESS (nodes d'impuls a l'economia social i solidària) que són aliances locals promogudes pel INAES, i integrades de manera voluntària, amb almenys tres actors institucionals interessats a fomentar i desenvolupar l'economia social i solidària en el territori. Actualment han pogut donar vida a 141 NODESS repartits en les seues 254 institucions al llarg del país. De l'experiència directa en esta activitat van poder parlar els directius locals, ressaltant l'enfortiment de les cooperatives agrícoles de la CDMX, i la creació de les botigues socials "Punto Tuxtleco", en l'estat de Chiapas.

Augmentant l'oferta acadèmica en Economia Social a Mèxic

La Dra. Fernández va assenyalar també que, a causa de l'èxit d'estos projectes locals, van desenvolupar un Diplomate en línia, que s'atorga de manera gratuïta i en la seua primera edició compta ja amb 2.000 alumnes; pel que han ampliat la seua oferta acadèmica amb una Especialització que ja s'imparteix al Campus Tuxtla Gutiérrez; un Màster en ESS, que arrancarà l'any vinent en modalitat presencial en 10 instituts, i la pròxima obertura del Doctorat en Economia Social Solidària en modalitat virtual.

LA UNIVERSITAT KU DE LOVAINA VA ACOLLIR LA CONFERÈNCIA DEL COMITÉ D'INVESTIGACIÓ COOPERATIVA (CCR) DE LA ACI

Més de 150 participants de tot el món es van reunir en la Conferència Europea del Comitè d'Investigació Cooperativa (CCR) de la ACI, celebrada del 10 al 13 de juliol en la Universitat KU de Lovaina, a Bèlgica, sota el lema "Innovar en la governança cooperativa. Governant la innovació cooperativa".

Co-organitzat pel CCR de la ACI, el Centre d'Especialització per a l'Emprenedoria Cooperativa (KCO per les seues sigles en neerlandés) de la KU Leuven, i el Centre per a l'Economia Social de l'Escola d'Administració HEC Lieja, l'esdeveniment va comprendre 4 sessions plenàries, 10 taules de treball paral·leles, i altres tallers amb professionals.

A més dels temes transversals de la innovació i la governança cooperatives, estes sessions van tractar altres múltiples temàtiques que estan configurant el present i el futur del model cooperatiu, com les noves tecnologies, la sostenibilitat ecològica, la innovació social i la creació de riquesa cívica, la resiliència, les noves formes de cooperativisme, el dret cooperatiu i l'educació i formació.

A més, en les sessions plenàries es van tractar aspectes que obrin noves potencialitats per al desenvolupament cooperatiu, com les spin-off universitàries i una major anàlisi sobre els ecosistemes cooperatius.

La conferència va estar precedida per una jornada prèvia d'investigació titulada «Cooperem!», que va reunir investigadors i professionals en 11 tallers dinàmics i participatius que van estimular el debat entre acadè-

mics i pràctics. A més, abans també de la conferència, els joves van tindre l'oportunitat d'aprendre i intercanviar impressions en un taller específic per a Joves Investigadors.

Premi del Comitè d'Investigació Cooperativa

El premi europeu CCR a tota una carrera va ser concedit a la professora Marie J. Bouchard, de la Universitat de Québec a Mont-real, presidenta de la Comissió Científica Internacional del CIRIEC sobre Economia Social i Cooperativa, per la seua enorme contribució a la investigació sobre les cooperatives, l'economia social i la innovació social.

Per part seua, el Premi UNTFSSSE Ana Maria O'Neill 2023 es va concedir a dos dels millors treballs seleccionats pel comitè d'investigació. El premi per a joves investigadors va ser per al treball de Louis Cousin (Universitat de Laval, el Canadà) i Luc Audebrand (Universitat de París-Saclay, França), titulat «Associacions cooperatives: Frameworks of distributed leadership for collective digital innovation». Quant als investigadors experimentats, es va seleccionar la ponència de Anu Puusa, Boksha Leena i Juha Kinnunen (Universitat de Finlàndia Oriental, Finlàndia).

La pròxima Conferència Europea d'Investigació ICA CCR se celebrarà en Dundee, Escòcia, del 24 al 26 de juny de 2024.

LA COMISSIÓ EUROPEA ADOPTA UNA PROPOSTA PER A FACILITAR LES ACTIVITATS TRANSFRONTERERES DE LES ASSOCIACIONS

Amb aquesta proposta la Comissió desitja eliminar els obstacles jurídics i administratius que es troben les associacions que operen o desitgen operar en més d'un Estat membre, fomentant així el paper que exerceixen les associacions a la UE i permetent la igualtat de condicions entre elles.

La Comissió Europea ha adoptat una proposta per a facilitar les activitats transfrontereres de les associacions sense ànim de lucre a la UE. Aquesta proposta millorarà el funcionament del mercat interior eliminant els obstacles jurídics i administratius per a les associacions que operen o desitgen operar en més d'un Estat membre, fomentant així el paper que exerceixen les associacions en la generació de cohesió social a la UE, i permetent la igualtat de condicions entre elles.

En l'actualitat, quan les associacions sense ànim de lucre desenvolupen activitats en un Estat membre diferent d'aquell en el qual estan establides, no reben un reconeixement uniforme de la seua personalitat i capacitat jurídiques i sovint han de registrar-se per segona vegada o fins i tot constituir una nova entitat jurídica en eixe Estat membre.

Es calcula que unes 310.000 associacions afectades actualment per eixos obstacles reduiran els seus costos administratius amb les noves normes en fins a 770 milions d'euros a l'any, la qual cosa podria ascendir a 8.500 milions d'euros en un termini de 15 anys. A més, s'espera que altres 185.000 associacions realitzen activitats transfrontereres si s'eliminen els obstacles que aborda la proposta, la qual cosa podria generar un valor afegit de fins a 4.200 milions d'euros en un període de 15 anys.

La proposta de la Comissió introdueix una forma jurídica addicional d'associació transfronterera europea, la ECBA, en els ordenaments jurídics nacionals dels Estats membres, concebuda específicament per a fins transfronterers, i que reduirà la càrrega jurídica i administrativa a l'hora de reconèixer i establir associacions sense ànim de lucre que desenvolupen activitats en un altre Estat membre.

Una vegada establida en un Estat, una ECBA serà reconeguda automàticament i podrà realitzar activitats en tots els Estats de la UE, incloses les econòmiques. Les ECBA coexistiran amb les altres associacions nacionals de cadascun dels Estats membres de la UE.

La Comissió Europea garantirà que les ECBA gaudisquen plenament dels beneficis del mercat interior, independentment de l'Estat en el qual es registre, en tindre accés lliure i no discriminatori al finançament públic en cada país en el qual opere.

Antecedents

Les associacions sense ànim de lucre creen valor econòmic i social en tota la Unió Europea i desenvolupen activitats en sectors clau com la sanitat, l'assistència i els serveis socials, la cultura, els serveis d'ocupació, l'esport, la R+D i l'educació. En els Estats membres de la UE existeixen 3,8 milions d'associacions sense ànim de lucre, que contribueixen en un 2,9% al PIB de la UE, segons dades de la Comissió Europea.

Reconeixent la necessitat de crear un entorn propici per al sector no lucratiu, la proposta es deriva de la Resolució del Parlament Europeu amb recomanacions a la Comissió sobre un estatut de les associacions transfrontereres, adoptada el 17 de febrer de 2022.

La proposta s'inscriu en els objectius polítics més amplis del Pacte Verd Europeu i la Dècada Digital 2030, i fa seua la prioritat política d'una economia que funcione per a les persones, contribuint als objectius del Pla d'Acció Europeu per a l'Economia Social.